

2024Z14257

Vragen van het lid **Mutluer** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *geld terugvorderen van fraudeurs door slachtoffers van online oplichting* (ingezonden 25 september 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van Pointer van 21 september 2024 over slachtoffers van online oplichting die geld terugvorderen van fraudeurs?¹

Vraag 2

Herkent u zich in de conclusie van Pointer dat er te weinig gebruik wordt gemaakt van de regeling procedure begunstigde NAW-gegevens bij niet-bancaire fraude (PNBF)?

Vraag 3

Kunt u cijfers aanleveren van het aantal mensen dat sinds 1 januari 2021 een beroep heeft gedaan op de regeling PNBF en dat daadwerkelijk geld heeft teruggekregen van fraudeurs via een deurwaarder? Zo ja, kunt u deze cijfers delen? Zo nee, wat gaat u doen om deze cijfers boven tafel te krijgen?

Vraag 4

Wordt door Nederlandse banken en de Betaalvereniging Nederland geregistreerd hoeveel mensen gebruik maken van deze regeling en hoe vaak binnen drie weken geld is overgemaakt door de oplichter nadat die is benaderd door de bank? Kunt u dit uitgebreid en cijfermatig beantwoorden? Zo nee, bent u bereid om daar afspraken over te maken met banken en de Betaalvereniging Nederland zodat de effectiviteit van de regeling beter gemeten kan worden?

Vraag 5

Worden slachtoffers van online fraude standaard op deze regeling gewezen? Zo ja, hoe vaak is dat gemiddeld jaarlijks sinds 2021 gebeurd door de politie, Slachtofferhulp, Helpdeksfraude, Consumentenbond en banken? Deelt u de mening dat dit staande praktijk zou moeten worden? Hoe gaat u daarvoor zorgdragen?

¹ Pointer, 21 september Van klik naar klacht: slachtoffers van oplichting vorderen geld terug van fraudeur (pointer.kro-ncrv.nl/van-klik-naar-klacht-slachtoffers-van-oplichting-vorderen-geld-terug-van-fraudeur).

Vraag 6

Klopt het dat slachtoffers in geval van online aangifte niet automatisch een bericht krijgen van de politie dat van deze regeling gebruik kan worden gemaakt? Zo ja, hoe gaat u hier wel voor zorgen?

Vraag 7

Hoe wilt u ervoor zorgen dat de regeling PNBF meer bekendheid geniet?

Vraag 8

Wanneer wordt de regeling geëvalueerd? Bent u bereid om daar afspraken over te maken met banken en de Betaalvereniging Nederland?

Vraag 9

Hoe staat het met de uitrol van de pilot van de politie om fraude bij online handel tegen te gaan waarin 87 procent van de 211 slachtoffers die meededen een resultaat hadden?²

Vraag 10

Kan de regeling ook worden uitgebreid naar payment providers als Mollie, Adyen en Paypal? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze, onder welke voorwaarden en binnen welk termijn?

Vraag 11

Kunt u aangeven wat er is gebeurd met de projecten die zijn beloofd in de Kamerbrief over de voortgang samenwerking banken en politie bij de aanpak van internetoplichting en daarbij ook specifiek ingaan op de onderstaande vragen?³

Vraag 12

Wat heeft het onderzoek naar de mogelijkheden voor slachtoffers van internetoplichting om hun schade gecontroleerd te laten verhalen op de fraudeur en naar ondersteuning hierbij door banken en politie opgeleverd?

Vraag 13

Is er daadwerkelijk gezorgd voor betere detectie van fraude in het transactie-verkeer van banken, onder andere door het delen van modus operandi van criminelen tussen politie en banken t.b.v. een slimme monitoring van dat transactieverkeer? Zo ja, waar blijkt dat uit?

Vraag 14

Is er gezamenlijk wetenschappelijk onderzoek gedaan door banken en politie in samenwerking met de Universiteit Twente naar de factoren die leiden tot slachtofferschap, het vergroten van de meldingsbereidheid door slachtoffers en handvatten voor het voorkomen van fraude? Zo ja wat waren de belangrijkste conclusies, en hoe zijn die opgevolgd?

Vraag 15

Welke acties zijn ondernomen om de vindbaarheid, het gebruik en de effectiviteit van de checkfunctie op politie.nl te verbeteren? Is dat effectief gebleken? Zo ja, waaruit blijkt dat?

Vraag 16

Wat is de uitkomst van de betere detectie van geldezels op basis van profielen en indicatoren die zou plaatsvinden?

Vraag 17

Hoe heeft u de afgelopen tijd gezorgd voor het bewustmaken van doelgroepen om te voorkomen dat zij ten prooi vallen en geldezel worden? Hoe verklaart u dat het aantal geldezels is toegenomen?

² Politie, 2 april 2022, Online opgelicht? Toch je geld terug (www.politie.nl/nieuws/2022/april/1/online-opgelicht-toch-je-geld-terug.html).

³ Kamerstuk 28 684, nr. 638

Vraag 18

Wat zijn de uitkomsten van het onderzoek naar de versterking van de gegevensdeling tussen de politie en de banken in het kader van de samenwerking binnen het Landelijk Meldpunt Internetoplichting?

Vraag 19

Welke acties zijn ondernomen ten aanzien van de inrichting en uitvoering van gezamenlijke communicatie ten behoeve van preventie en met welke uitkomst?

Vraag 20

Welke acties zijn ondernomen om de samenwerking, tussen banken, Collecting Payment Service Providers, online handelsplatforms, de politie en het Openbaar Ministerie te versterken en hierbij te werken aan de ontwikkeling van innovatieve wijzen om nog meer gezamenlijk op te treden bij de bestrijding van Internetoplichting en ondersteuning van fraudeslachtoffers, zoals uw voorganger beloofde in de Kamerbrief?⁴

Vraag 21

Kunt u deze vragen voorafgaand aan het commissiedebat over cybercrime in oktober beantwoorden?

⁴ Kamerstuk 28 684, nr. 638